

Tilburg, 27 april 2023

JAARVERSLAG TILBURGS MEDIAFONDS 2022

DE PILOTFASE

Naar aanleiding van het Raadsbesluit d.d. 9 november 2017 waarin o.m. Amendement 13 - ingediend door D66, Lokaal Tilburg en CDA, maar ook ondersteund door andere fracties - werd aangenomen dat het college van B&W opdroeg een onafhankelijk Stimuleringsfonds voor de lokale journalistiek op te richten en daar voor de periode 2018-2019 eenmalig € 150.000,00 beschikbaar voor te stellen, werd contact gelegd met lokale journalisten die vorm zouden moeten geven aan dit fonds.

Er is contact geweest tussen de gemeente en lokale journalisten over de vorm van deze nieuwe Stichting, die op afstand van de gemeente en zonder gemeentelijke inmenging zou moeten functioneren. Gezien de interesse van de lokale journalisten als mogelijke ontvangers van de financiële steun werd gezocht naar een onafhankelijk bestuur voor de op te richten Stichting, die op afstand van zowel de gemeente als de mogelijke ontvangers van de steun, zou kunnen opereren.

De leden van dit onbezoldigde bestuur, bestaande uit vijf personen die ervaring en/of affiniteit met de journalistiek hebben, maar daar niet (meer) in werkzaam zijn, tekenden op 29 mei 2019 bij de notaris de oprichtingsakte van de Stichting Stimuleringsfonds Tilburgse Journalistiek, kortweg: Tilburgs Mediafonds.

Het fonds kreeg voor de eerste pilotfase van 1 juli 2019 tot en met 1 juli 2021 een subsidie van €150.000,-.

DE DOORSTART

Hoewel de tweejarig pilotfase van dit fonds per 1 juli 2021 ten einde liep, werd in het Cultuurplan 2021-2024 '**voortzetting van het Tilburgs Mediafonds**' genoemd als Mediabeleid voor de komende jaren. Op basis van dit voornemen heeft het Tilburgs Mediafonds een aanvullende subsidie aangevraagd om de periode van 1 juli tot en met 31 december 2021 te kunnen overbruggen. Dit was nodig om niet een half jaar 'stil' te vallen en om projecten met een langere looptijd te kunnen blijven opvolgen. De gemeenteraad heeft het College opdracht gegeven de pilotfase te verlengen en in dat kader heeft het College op 15 juni 2021 besloten een eenmalige subsidie van €37.500,- toe te kennen voor de periode tot 31 december 2021.

Het bestuur was verheugd te vernemen dat tijdens de algemene beschouwingen in het najaar van 2021 een motie van D66, GroenLinks, Lokaal Tilburg en 50+ unaniem werd aangenomen door de Raad. In deze motie draagt de Raad het College op:

- het Tilburgs Mediafonds ten minste in 2022 te continueren,
- bij het vaststellen van het Mediabeleid het Mediafonds mee te nemen als belangrijk instrument,
- bij de perspectiefnota voor 2023 met een voorstel te komen over de verduurzaming van het mediafonds voor de lange termijn,
- de financiële consequenties (zijnde €75.000) te verwerken in de tussenrapportage.

VERDUURZAMING

Op 14 november 2022 stemde de Tilburgse gemeenteraad unaniem in met het Raadsvoorstel **Tilburgs Mediabeleid 2023 – 2026**. Hierdoor wordt de verduurzaming van het Mediafonds met een financiële subsidie van € 75.000 per jaar voor de komende vier jaar een feit.

De leden van het bestuur, allen op persoonlijke titel:

Hedwig Zeedijk (voorzitter) - Press officer voor het De Pont museum.

Wieneke Gunneweg (secretaris) – hoofdredacteur Erasmus Magazine (vanaf juni 2022)

Has Klerx (penningmeester) - programmamanager *Studium Generale* van Tilburg University.

Dion van den Berg - teamleider van het Europeat team van vredesorganisatie PAX en voorzitter van de Sociale Raad Tilburg. (tot december 2022)

Wiel Schmetz – mediasocioloog, voorheen directeur Fontys Hogeschool Journalistiek (FHJ).

DE AANVRAGEN IN 2022

In 2022 werden vijf reguliere aanvraaggronden voor een stimuleringsbijdrage uitgeschreven door het Tilburgs Mediafonds. Er werden in totaal zeventwintig aanvragen ingediend. Dertien aanvragen werden afgewezen, omdat deze niet voldeden aan de vereiste criteria. Een aanvraag werd op verzoek van het bestuur dusdanig aangepast dat het als nieuwe aanvraag werd geregistreerd.

Om grotere journalistieke onderzoeksprojecten beter te kunnen opzetten, werd het in 2022 ook mogelijk een speciale stimuleringsbijdrage aan te vragen voor een journalistiek vooronderzoek. Met een bijdrage van maximaal € 1.500,00 kunnen aanvragers zo eerst genoeg gegevens verzamelen om daarmee te onderzoeken of het voldoende materiaal oplevert voor een journalistieke productie. In 2022 is daar ook één keer gebruik van gemaakt.

Het bestuur keek bij de beoordeling kritisch naar de ingediende aanvragen, die werden getoetst aan de criteria en de mogelijke gronden voor afwijzing die op de website van de stichting bij het Reglement zijn gepubliceerd.

De som van alle aanvragen bedroeg € 274.111

Vanwege het beperkte budget en de onzekerheid (tot november 2022) van een mogelijke continuering van het Mediafonds, heeft het bestuur extra kritisch gekeken naar de aanvragen. Wij waren echter blij verrast door de kwaliteit en de kwantiteit van de aanvragen en konden met tevredenheid in totaal twaalf aanvragen honoreren, waaronder ook een aanvraag voor een journalistiek vooronderzoek. Dat onderzoek leidde echter niet tot een nieuwe aanvraag voor een journalistieke productie.

Het totaal toegekende bedrag voor de projecten die, getoetst aan de criteria, in 2022 konden rekenen op een stimuleringsbijdrage bedroeg € 73.797,00.

Alle publicaties, voor zover al afgerond, zijn te lezen en/of bekijken via diverse media en op de website van het Tilburgs Mediafonds.

OVERZICHT AANVRAGEN

Wob/Woo: Onderzoek naar documentatie aangaande jeugdzorg – Judith Spanjers *Projectsom € 4.800,00*

Via een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) onderzoekt Judith Spanjers documentatie van de gemeente Tilburg en zorgaanbieders die in onderzoek zijn bij de afdeling toezicht en handhaving. Dit betreft een stimuleringsbijdrage aan de Wob/Woo-procedure en een eerste globale analyse van de opgevraagde documentatie, die mogelijk kan leiden tot een journalistieke productie.

Handhaving in de zorg – Judith Spanjers *Projectsom € 13.250,00 (Het voorschot van € 6.625,00 is betaald in 2023)*

In dit onderzoek naar de jeugdzorg in Tilburg staat de aanpak van de handhaving bij misstanden in de jeugdzorg centraal. Hiervoor heeft aanvrager een enorme hoeveelheid documenten via de Woo verkregen en onderzocht. Deze bleken voldoende aanleiding te geven tot een journalistieke productie.

International Art@Channel – Jan Doms & Tom Pijnenburg
Projectsom € 7.500,00, waarvan € 3.750,00 als voorschot is betaald in 2022
International Art@Channel (een initiatief van kunstenaar / ontwerper / publicist Jan Doms en filmer Tom Pijnenburg) heeft tot doel een serie kunstenaarsportretten te presenteren en wereldwijd te distribueren vanuit Tilburg. Het gaat om kunstenaars van alle denkbare kunstdisciplines die vanuit onze regio werken of ermee verbonden zijn. Met deze stimuleringsbijdrage kon de pilot voor dit platform, bestaande uit drie portretten, worden gerealiseerd. De drie portretten werden op 15 december 2022 in Cinecittà vertoond.

Cantiqua, een muzikale familie – Jedrek Nadobnik *Projectsom € 3.000,00*

Filmmaker Jedrek Nadobnik maakte deze portretfilm over gemengd koor *Cantiqua*, dat in 100 jaar bestond. Deze documentaire, mede gefinancierd door Art-Fact, ging op 20 oktober 2022 in première in Cinecittà.

De randen van de breuk – Bas Vermond *Projectsom € 7.000,00, waarvan € 3.500,00 als voorschot is betaald in 2022.*

Het onderzoek van Bas Vermond naar de Gilze-Rijenbreuk en de mogelijke risico's voor bouwprojecten leverde te weinig bruikbare informatie op, om het onderzoek door te zetten en uit te werken tot een journalistieke productie.

N.A.Radio – Dennis Bernaerts *Projectsom € 1.500,00 (pilot)*

Deze stimuleringsbijdrage maakt het mogelijk drie losse radioprogramma-onderdelen te maken, die als pilot fungeren voor het nieuwe radioprogramma Lastpak van het nieuwe radiostation N.A.Radio.

Tilburgers in financiële problemen – Marleen Kuijsters *Projectsom € 6.150,00, waarvan € 3.075,00 als voorschot is betaald in 2022.*

Marleen Kuijsters volgde een aantal maanden drie Tilburgse families die te kampen hebben met armoede en publiceerde daarover zowel in oktober als in november een groot artikel in het Brabants Dagblad.

Toekomst Tilburgse kermis – Joost van der Werf *Projectsom € 1.500,00 (vooronderzoek)*

Documentairemaker Van der Werf wilde onderzoeken of zijn idee voor een documentaire

over de 'festivalisering' van de Tilburgse kermis ook zou leiden tot een gedegen journalistiek product. Met de steun voor een vooronderzoek kon hij diverse betrokkenen interviewen en zijn plan verder uitwerken. Mogelijk leidt dit tot een nieuwe aanvraag bij het Mediafonds.

Tilburg universiteitsstad of stad met een universiteit – Bart Brouwers

Projectsom € 14.600,00, waarvan € 7.300,00 als voorschot is betaald in 2022.

Tilburg is, ondanks de aanwezigheid van een succesvolle universiteit, geen echte universiteitsstad. Zowel vanuit de universiteit als vanuit de gemeente zijn er plannen om dit te veranderen. Met een serie *long reads* onderzoekt het onafhankelijk journalistiek platform *Innovation Origins* of Tilburg het in zich heeft om zichzelf als universiteitsstad te profileren. Deze acht verhalen worden in 2023 online en bij het Brabants Dagblad gepubliceerd.

Leven met Long Covid – Floor Foole

Projectsom € 5.750,00 (Het voorschot van € 2.875,00 is betaald in 2023.)

Voor een grote reportage in het Brabants Dagblad volgt Foole lange tijd drie long covidpatiënten in Tilburg om de impact van deze nieuwe ziekte op hun leven in kaart te brengen.

Mantelzorgers in de problemen – Floor Foole

Projectsom € 5.250,00 (Het voorschot van € 2.625,00 is betaald in 2023.)

Foole volgt lange tijd een aantal mantelzorgers in Tilburg. Door de vergrijzing, tekorten in de zorg en de pandemie, neemt de druk op hen enorm toe. 1 op de 10 zou overbelast zijn. Hoe houden zij het vol en hoe worden zij ondersteund. Het Brabants Dagblad zal de portretten publiceren.

Zwarthandel in Tilburgse textiel – Frank de Jong

Projectsom € 3.497,00.

Een onderzoek naar de zwarte handel in de textiel tijdens WOII zal leiden tot een groot artikel in het Brabants Dagblad en een uitgebreider stuk voor Erfgoed Brabant.

De publicaties, voor zover al afgerond, zijn te lezen en/of bekijken via diverse media en op de [website](#) van het Tilburgs Mediafonds.

EERSTE TILBURGS MEDIACAFÉ, zondag 20 maart 2022

Op zondag 20 maart vond het eerste Tilburgs Mediacafé plaats in een goed gevuld Paradox. Journalisten Astrid Kersseboom (NOS), Bram Vermeulen (VPRO) en documentairemaker Sinan Can, die allen in Tilburg hun opleiding genoten, reflecteerden vanuit een macro-perspectief op het belang van lokale media. Kersseboom: "Als je de lokale journalistiek sterker maakt, ondersteun je de gehele journalistiek." Bram Vermeulen en Sinan Can vertelden hoe zij op reportage in het buitenland steeds weer terugvallen op de plaatselijke journalisten, die zij "een waardevolle bron van kennis en contacten" noemden.

Vanwege de net uitgebroken oorlog in Oekraïne, werd er een grote tekening van Jeroen de Leijer geveild voor Free Press Unlimited. Deze organisatie was door het Mediafonds uitgenodigd om uit te leggen hoe zij onafhankelijke media in conflictgebieden steunen. De tekening werd voor € 300 gekocht door een gezamenlijke schenking van Lucas van Houtert van het Brabants Dagblad en Pieter Bon, voorzitter van Omroep Tilburg.

Overeengekomen werd dat de tekening bij Omroep Tilburg mocht komen te hangen. Tijdens het Mediacafé werden journalistieke projecten voorgesteld, die mogelijk waren gemaakt door steun van het Tilburgs Mediafonds, zoals een gedrukte versie van de kinderkrant TilburgJunior, de muurkrant IxegWaxie, maar ook tijdrovende onderzoeken

van freelancers Rens van de Plas (over Wijkevoort) en Judith Spanjers (over de misstanden in de jeugdzorg).

Ook bleek het Mediacafé een uitgelezen plaats om te netwerken, want er zijn niet veel gelegenheden waar de lokale journalistiek op een ontspannen manier bijeenkomt.

FUNCTIONEREN BESTUUR

Het bestuur van het Tilburgs Mediafonds heeft in 2022 werk gemaakt van de opdracht om lokale journalistieke producties te stimuleren door meer aanvragen uit te schrijven dan in vorige jaren. In totaal waren dat er vijf in 2022. Er werd functioneel en efficiënt vergaderd, waardoor twaalf bijeenkomsten (sommigen online) voldoende waren voor de lopende zaken. Daarnaast waren nog twee extra vergaderingen en een briefing van de presentator (door de voorzitter) nodig ter voorbereiding van het eerste Mediacafé en een eerste redactievergadering voor het Tweede Mediacafé.

In 2022 trad het bestuur van het Tilburgs Mediafonds meer naar buiten om het Mediafonds bij diverse gelegenheden een gezicht te geven en daarmee ook de bekendheid van het fonds te vergroten. Hieronder enkele voorbeelden van deze momenten:

1 april: tafelgast TilbuZz (H. Zeedijk)

8 april: Persoonlijk onderhoud tussen voorzitter Hedwig Zeedijk en FHJ-directeur Gerrie Zwartjes. Daarbij werd het belang van de bekendheid van het fonds onder studenten journalistiek onderschreven.

25 mei: Overleg met gemeenteambtenaar Ulco Mes en de subsidieadviseur over de praktische en administratieve kanten van de subsidierelatie die het Tilburgs Mediafonds heeft met de gemeente. (H. Zeedijk en W. Schmetz)

5 juli: De journalistieke Kennistafel 'Informer en controleren' bij Omroep Tilburg in het kader van het te ontwikkelen Tilburgse mediabeleid. (H. Zeedijk)

13 juli: Stadsgesprek over het Tilburgs mediabeleid in Club Smederij. (H. Zeedijk)

20 oktober: filmpremière documentaire 'Cantiqua, een muzikale familie', mede mogelijk gemaakt door het Mediafonds (H. Zeedijk)

18 november: overleg bij Omroep Tilburg over de voortgang van een project (H. Zeedijk)

19 november: overleg van lokale en provinciale mediafondsen tijdens het VVOJ-congres (W. Gunneweg)

15 december: presentatie International Art@Channel (W. Schmetz)

22 december: kerstborrel Omroep Tilburg (H. Zeedijk)

Ook vonden diverse gesprekken en ontmoetingen plaats tussen bestuursleden en individuele aanvragers om te komen tot een realistische aanvraag.

Ook dit jaar leidde de samenstelling van bestuursleden met ieder eigen kennis en ervaring tot een goede cohesie en inhoudelijke kwaliteit.

Het bestuur constateert dat de balans tussen aanvragen die voldoen aan de criteria en aanvragen die dit niet doen, goed is. Dit was in 2022 ongeveer 50-50. Daar waar aanvragen niet voldeden aan de criteria, werd dit in goed overleg en zonder veel problemen geconstateerd. Bij enige twijfel werden aanvragers om meer uitleg gevraagd. Om grotere journalistieke onderzoeksprojecten beter te kunnen opzetten, werd het in 2022 ook mogelijk een speciale stimuleringsbijdrage aan te vragen voor een journalistiek vooronderzoek. Met een bijdrage van maximaal € 1.500,00 kunnen aanvragers zo eerst genoeg gegevens verzamelen om daarmee te onderzoeken of het journalistieke onderzoek voldoende materiaal oplevert voor een groter onderzoek. In 2022 is daar ook één keer gebruik van gemaakt.

Het bestuur bleef ook in 2022 worstelen met de vraag hoe de secretariële taken efficiënter zou kunnen worden uitgevoerd en hoe deze eventueel uit te besteden zouden zijn. Daar is tot nu toe nog geen beslissing over genomen, maar blijft wel de aandacht hebben. Een eerdere ervaring in 2021 met een externe secretariële ondersteuner leek

soms meer tijd te kosten dan dat het daadwerkelijk ook een tijdwinst opleverde. In 2022 werden vijf persberichten verstuurd. Twee daarvan werden ook opgepikt door Villamedia, de website voor vakgenoten uit de media. Bij alle publicaties die (mede) door het Tilburgs Mediafonds mogelijk werden gemaakt, werd het stimuleringsfonds ook met naam genoemd. Een verhaal dat veel impact heeft gehad is het onderzoek naar de misstanden in de Tilburgse jeugdzorg. Daar werden ook Kamervragen over gesteld en de journalisten die het onderzoek uitvoerden werden door de Tilburgse gemeenteraad uitgenodigd om een toelichting te geven.

In het voorjaar van 2022 vond – volgens een vastgesteld rooster van aftreden – een bestuurswijziging plaats. Secretaris Monique van Hest maakte per 1 juni 2022 plaats voor Wieneke Gunneweg, hoofdredacteur van Erasmus Magazine, Rotterdam. Op 23 december trad algemeen bestuurslid Dion van den Berg af.

CONCLUSIE

Dankzij het Tilburgs Mediafonds konden in 2022 twaalf journalistieke producties tot stand komen die relevant zijn voor de stad en waaruit blijkt dat het fonds tegemoet komt aan de opdracht. De gemeente besloot in 2022 tot de continuering van het fonds, als onderdeel van het vierjarige Mediabeleid voor de stad. Daarin is het Tilburgs Mediafonds t/m 2026 opgenomen voor een meerjarige subsidie van € 75.000 per jaar.

Het bestaan van het fonds is bij steeds meer mensen bekend en de kwaliteit van de aanvragen lijkt ook te verbeteren. De variëteit in het soort producties en de soorten mediakanalen blijft overeind, waarmee het Tilburg Mediafonds het diverse medialandschap in de gemeente weet te stimuleren.

Het eerste Mediacafé bleek een succes. Niet alleen in het hoofddoel: meer bekendheid te genereren voor het Mediafonds en de projecten die het heeft gestimuleerd, maar zeker ook in het streven een netwerkgelegenheid te creëren voor lokale journalisten. Het programma van het Mediacafé en de mogelijkheid elkaar in die setting op ongedwongen wijze te ontmoeten werkte – zo bleek uit het enthousiasme van de aanwezige journalisten – stimulerend en versterkend voor de lokale journalistiek. Het bestuur van het Mediafonds is van plan jaarlijks, in maart, een soortgelijk Mediacafé te organiseren.

Voor meer informatie: info@tilburgsmediafonds.nl | www.tilburgsmediafonds.nl

Namens het bestuur,

Hedwig Zeedijk

In bijlage bij dit jaarverslag horen de volgende stukken m.b.t. de financiën per 1 jan. 2023:

- Balans
- V&W rekening
- Begroting

